

साध्यान्वत् पुरीषमानीय वेदिमध्ये प्रक्षेपणीयम् एतच्च
पुरुषार्थम् प्रक्षयने कांक्षादिवत् अतश्च विवृतो न भवति ।
निष्कामेणापि वेदिः पुरीषवत्त्वेन कार्या वेदिपुरीष-
मत्वेन तिष्ठति न ततो निष्काद्यते वचनाभावात् ।
आता वेदिः नाङ्गः अङ्गोकरणाया किन्तु पांशुत्वेन
कार्या कर्कः । “वेदिं परिषसृष्टा वितृतीयेऽग्नीदुत्तरत उत्-
करं करोति” सू० । “अन्नाह्वायोधिप्रयत्नानन्तरं प्रथमं
वेदिमानमध्वर्युः करोति यद्योक्तम् “ततोऽग्नीहोत्रं वेदि-
मध्यपतितं तृणपुरीषादिकमपस्यायं वेदेऽन्तरतः परिषसृष्ट-
मपसारितस्य तृणपुरीषादुत्तरं राशिं करोति उत्की-
र्यत इत्युत्तरः । वितृतीयं च वेदेः प्रकृतत्वात्तदीयमेव
गार्हपत्याहवनीयान्तरात् वितृतीयं च गुल्मकृतोक्तम् गा-
र्हपत्याहवनीययोरन्तरं षोढा अग्रपः वागन्तुसमं त्रिधा
विभज्यापरवितृतीयलक्षणेन दक्षिणायम्य तस्मिन्
विपर्ययोत्तरत उत्कर इत्येकः प्रकारः । अपि यान्तर-
त्रिभागोनया रज्ज्वा पूर्वाङ्गे समचतुरस्रं कृत्वा ओ-
ष्णप्राग्विपर्ययोत्तरांश्च उत्कर इति विपर्ययसद्वैवम्
पूर्वतृतीयलक्षणेनोत्तरत आयस्येति प्रथमे प्रकारे गार्हप-
त्याहवनीययोरन्तरत्रिभागोनया रज्ज्वा पराङ्गे समचत-
रस्रं कृत्वा तस्य चतुरस्रसोत्तरांश्च उत्कर इति द्वितीय
प्रकारः । आत्माबोत्करानन्तरं पश्चरः सन्निहितो हि
आत्माबोत्करः पूर्ववितृतीये भवतीति” कर्कः । तत्कारण-
प्रकारस्तत्त्वपद्धतौ दृश्यः ।

वेदिका स्त्री वेदिरिव द्वाये कर्तुं । मङ्गलकर्मायं मृद-
हारादौ चतुरस्रादित्यक्तिकासूपाकारेण निर्मितं भूषणं
वितर्ही अमरः । [हेमच० ।

वेदिजा स्त्री वेद्या होमवेदितो जायते जन-ड । होपद्याम्
वेदिष्ठ त्रि० विद-तृच् इट् च । ज्ञातरि हेमच० ।

वेदिन् पु० विद-णिनि । उपण्डिते शब्दः । २ हिरण्यगर्भे
च । २ ज्ञातरि त्रि० स्त्रियां ङीप् ।

वेध पु० विध-ञच् । (वे० दा) । वेधने रचनाने (चाडा) ।
“परिधिवसभागः मृकधान्येषु वेधः” इति षोढा ।
विवाहटो वध्यं नक्तलविशेषस्तत्र हभेदकतसंभवे च ।
उपयमशब्दे ङी० त० च दृग्गुप् “वेधं सर्वं लज्जयेत्” ।

वेधक पु० विध-ञच् । १ कर्चूरे त्रिका० । २ अन्वनेतपे
शधन्याके न० राजनि० ४ वेधकर्त्तरि त्रि० ।

वेधनी स्त्री विध्यतेऽनया विध-ल्युट् ङीप् । (भोमरी) । न-
विरज्जदिनेष्वारंके ण्यभेदे । ज्ञा० च । तत्पार्थे

२ मेघिकायां २ हृत्किञ्चयवेधनास्ते त्रिकाण्डशेषः ।

वेधमुख्य पु० ७ त० । १ कर्चूरे राजनि० । संज्ञायां क । २ ह-
। रट्टाट्टके अमरः ।

वेधस् पु० विध-या-असुन् गुणः । १ हिरण्यगर्भो जन्मापत्तिरि
२ विष्णो अमरः । ३ शब्दः ४ श्वेताकृष्यो शब्दः ।
५ पण्डिते विष्णुः ६ सुख्यं वच्चे नृपभेदे वक्रिपु० ।

वेधित त्रि० वेधो जातोऽस्य तार० इतच् । १ विधे २ विहिते
अमरः । [२ मेघिकायां राजनि० ।

वेधिनी स्त्री विध-णिनि । १ जलोकायाम् (जो० क) शब्दः ।

वेद्या स्त्री वन-न उपधाया इङ् । नदीभेदे “विनदीं पिङ्गवां
वेद्यां (पाम्) तङ्गवेद्यां (वां) महानदीम्” भा० भो० टच० ।

वेप कम्पने भ्वा० आत्क० सक० सेट् । वेपते आवेपित । अदित्
चङि न कृत्तः । इति । वेपणुः ।

वेपथु पु० वेप-असुच् । कम्पे अमरः ।

वेपन पु० वेप-ल्युट् । कम्पने शब्दः ।

वेपस् न० वेप-असुन् । अमवद्ये उष्णादिकोः ।

वेम पु० वे-असुन् न आत्वम् । वापदण्डे शब्दः । अग्निं न
कात् । वेमन् अत्रैवार्थे पु० न० अमरः ।

वेर न० खज-रन् बोधावः । १ देहे श्वात्तांको २ कुङ्कुमे च
अमरः । संज्ञायां कन् । ३ कर्चूरे चारा० ।

वेल चाकने भ्वा० पर० सक० सेट् । वेळति आवेळीत् । अदित्
चङि न कृत्तः । [चत्० त ।

वेल काकोपदेये अ० लु० उ० सक० सेट् । वेलयति ते आविवे-
वेल न० वेळ-अच् । १ उपपन्ने हेमच० । २ कावे समये शमयां-

दायर् ३ वधइकूले च स्त्री “वेलाकूले विभावरी परि-
हीषा” भाट्टः । ५ होराकूले कावभेदे “अतर्वि” इति
वेलाभिरहोरात्वं प्रचलते” अग्निपु० । ६ वधइकूले
कारे ७ अक्रिष्टमरणे दशमे ८ ईश्वरभोजने च सेट् ।
असोष्णादित्यमित्यन्ये अत्रार्थे ।

विलाकूल न० ताम्रविग्रहेये त्रिका० । [अवेळीत् ।

वेल्ल चाकने भ्वा० पर० सक० सेट् । अदित् चङि न कृत्तः । वेळति
वेल्ल पु० न० वेळ-अच् । १ विहङ्गे अमरः । २ च । ३ चकने पु०
वेल्ल पु० वेळ-अच्-तत्प्राभूतः सन् जायते जन-ड । न-
रिचे अमरः ।

वेल्लन न० वेळ-ल्युट् । १ असादेर्भो सुष्ठवे २ चाकनिमिते
पदार्थे (वेळुन) भावप्र० ३ साकादृशायां स्त्री राजनि० ।

वेल्लन्तर पु० वेळं तरति तृ-अच् । वीरतरो “वेळन्तरोज-
मति वीरतः प्रविष्टः अवेधितादपविशोऽहितमो-